



**Česká školní inspekce
Olomoucký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIZ-403/16-Z

| | |
|---|--|
| Název právnické osoby vykonávající činnost školy/školského zařízení | Střední škola, Základní škola, Mateřská škola a Dětský domov Zábřeh |
| Sídlo | Sušilova 40, 789 01 Zábřeh |
| E-mail právnické osoby | specskolyadd.zabreh@seznam.cz |
| IČ | 49589725 |
| Identifikátor | 600027091 |
| Právní forma | Příspěvková organizace |
| Zastupující | Mgr. Radomír Pavlík |
| Zřizovatel | Olomoucký kraj |
| Místo inspekční činnosti | Sušilova 40, 789 01 Zábřeh |
| Termín inspekční činnosti | 5. 4. 2016 – 8. 4. 2016 |

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle školních vzdělávacích programů pro předškolní vzdělávání, základní vzdělávání, střední vzdělávání a dětský domov. Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a příslušnými rámcovými vzdělávacími programy, jejich naplňování v praxi.

Charakteristika

Střední škola, Základní škola, Mateřská škola a Dětský domov Zábřeh (dále „školské zařízení“, „zařízení“, „subjekt“), jehož zřizovatelem je Olomoucký kraj, Jeremenkova 40a, 77911 Olomouc, vykonává v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení činnost střední školy (dále „SŠ“), základní školy (dále „ZŠ“), mateřské školy (dále „MŠ“), školní družiny (dále „ŠD“), školní jídelny (dále „ŠJ“), dětského domova (dále „DD“) a internátu (dále „INT“). Školské zařízení se skládá ze čtyř budov propojených zastřešeným koridorem a je zasazeno do příjemného klidového prostředí města. Tři rodinné skupiny DD jsou umístěné na odloučeném pracovišti ve Štítech. Děti DD, které se vzdělávají mimo zařízení, mají školy umístěny v pěším dosahu subjektu nebo využívají velmi dobrého spojení městskou hromadnou dopravou.

V době inspekční činnosti škola vzdělávala 69 žáků v 8 třídách Základní školy praktické, v 1. třídě Základní školy speciální a teprve od školního roku 2015/2016 v 1. třídě Praktické školy jednoleté. Škola poskytovala vzdělávání žákům se speciálními vzdělávacími potřebami (zdravotním postižením), zejména žákům s různým stupněm mentálního postižení, souběžným postižením více vadami a žákům s poruchou autistického spektra (dále „PAS“). Ve školním roce 2015/2016 bylo vzdělávání žáků uskutečňováno podle oborů vzdělání Základní školy - obor vzdělání 79-01-C/01 (dle přílohy upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením), Základní školy speciální – obor vzdělání 79-01-B/01 a Praktické školy jednoleté – obor vzdělání 78-62-C/01.

MŠ s nejvyšším povoleným počtem 20 dětí byla zřízena v roce 2013 v prostorách zrekonstruované části subjektu, poskytovala vzdělávání dětem se speciálními vzdělávacími potřebami (s vadami řeči, souběžným postižením s více vadami a PAS). V MŠ byly vytvořeny dvě třídy s celodenním provozem od 7:00 do 16:00 hodin. V době inspekce se v MŠ vzdělávalo 12 dětí se speciálními vzdělávacími potřebami ve věku od 3 do 7 let (z nich 4 byly v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, 3 měly odklad povinné školní docházky). Ve školním roce 2015/2016 bylo vzdělávání dětí uskutečňováno podle Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání s motivačním názvem „Školka plná pohody – pojď si se mnou hrát“ (dále „ŠVP PV“).

Zájmové vzdělávání v ŠD bylo realizováno ve dvou odděleních, s počtem 19 žáků.

INT v době inspekční činnosti neposkytoval dětem, žákům ubytování.

Dětský domov je koedukované zařízení pro děti ve věku zpravidla od 3 do 18 let, případně do ukončení přípravy na budoucí povolání, kterým byla nařízena ústavní výchova, případně vydáno předběžné opatření, a které ze závažných důvodů nemohou být vychovávány ve vlastní rodině nebo být umístěny v jiné formě náhradní rodinné péče.

Kapacita DD byla stanovena na 64 lůžek. Evidenční stav k termínu inspekční činnosti byl 49 dětí, 1 zletilá osoba s prodlouženou ústavní výchovou a 7 zletilých nezaopatřených osob, které byly v péči zařízení na základě dohody (smlouvy) o setrvání v dětském domově do ukončení přípravy na povolání. Převážnou část dětí v době inspekční činnosti tvořily děti se zdravotním znevýhodněním či zdravotním postižením. Kapacita DD byla k termínu inspekční činnosti naplněna na 89 %.

Školní stravování poskytovala dětem a žákům zařízení školní jídelna s cílovou kapacitou 500 stravovaných. Výchovu a vzdělávání zabezpečovalo celkem 44 pedagogických pracovníků, včetně pedagogů zajišťujících noční službu. Chod zařízení zabezpečovalo dalších 17 provozních zaměstnanců.

Aktuální informace o činnosti školského zařízení pro veřejnost byly zveřejněny na webových stránkách zařízení (<http://zsadd-zabreh.cz>).

Hodnocení podmínek vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Ředitel zařízení splňoval kvalifikační předpoklady pro výkon své funkce, byl opětovně potvrzen ve funkci ředitele na dobu určitou, tj. od 1. srpna 2013 do 31. července 2019. Ředitel zpracoval Konceptci rozvoje školského zařízení, kterou pravidelně aktualizoval. Základní vizí koncepce ředitele bylo vytvořit „otevřenou“ organizaci dětem, žákům, ale i široké odborné a laické veřejnosti pro realizaci nejrůznějších aktivit. Jednotlivé dlouhodobé a střednědobé cíle byly srozumitelné a konkretizované. Ředitel ve své koncepci věnoval pozornost SWOT analýze organizace, prostřednictvím které vyhodnocoval silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby organizace. Získané informace zařízení využívalo pro svůj další rozvoj a postupně zapracovávalo do svých hlavních dokumentů.

Platné školní řády, vnitřní řád a školní vzdělávací programy (dále „ŠVP“) byly v době inspekční činnosti v souladu s právními předpisy a projednány na jednáních pedagogické rady. Dokumenty byly schváleny školskou radou a byly umístěny na přístupných místech subjektu. Školní matrika vedená v elektronické podobě obsahovala všechny požadované údaje o žácích. Týdenní programy výchovně vzdělávací činnosti rodinných skupin, ze kterých vycházely denní aktivity dětí, navazovaly na Roční plán výchovně vzdělávací činnosti daného školního roku. ŠVP byly otevřené dokumenty, byly průběžně aktualizovány a doplňovány. Základní strategií školy bylo poskytovat žákům se zdravotním postižením komplexní péči pomocí specifických vzdělávacích, výchovných a rehabilitačních metod, forem a prostředků; s respektováním osobního maxima a individuální potřeby vybavit žáky souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná a připravit je tak na další vzdělávání a na co nejsamostatnější zapojení se do společenského a pracovního života. Cílem ŠVP dětského domova byla příprava dětí na samostatný a plnohodnotný život ve společnosti po opuštění domova s přihlédnutím k jejich individuálním možnostem.

Ředitel zařízení část svých pravomocí vhodně a účelně delegoval na jednotlivé zástupce pro konkrétní část školského zařízení. Tito vedoucí pracovníci pak prokazatelně realizovali kontrolní a hospitační činnost podle každoročně sestaveného plánu. O průběhu hospitací byla vedena písemná dokumentace, která byla bezprostředně projednávána s pedagogy a byla přijímána odpovídající opatření k případnému zlepšení pedagogické činnosti. V oblasti řízení stanovil ředitel subjektu základní pravidla vzájemné komunikace zaměstnanců, jejich efektivnost se příznivě projevovala v klimatu zařízení. Stávající vnitřní informační systém zařízení byl v době inspekce na dobré úrovni.

Bezpečnost a ochrana zdraví žáků a dětí při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech a při poskytování vzdělávání a školských služeb byla zapracována do školního řádu a dalších dokumentů BOZ a požární ochrany. Žáci i děti byli průběžně poučováni o rizicích a pravidlech BOZ při pohybu v objektu školy, cvičení, hrách na venkovních zařízeních, chůzi po dopravních komunikacích, přesunu hromadnými dopravními prostředky, plaveckém výcviku, lyžařském výcviku, vycházkách do okolí školy, exkurzích a výletech. Zařízení zajistilo kontroly a revize technických zařízení a elektrických spotřebičů odborně způsobilými osobami ve stanoveném rozsahu a termínech s odstraněním závad, všichni zaměstnanci subjektu absolvovali periodická školení BOZP a PO. Všechny úrazy byly řádně zaznamenány v knize úrazů (v letošním školním roce 8 úrazů) a v případě nutnosti následně řešeny lékařským ošetřením. Kontrolou dokumentace zařízení a fyzickou kontrolou prostor běžně přístupných žákům a dětem nebyly zjištěny zásadní závady v zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví.

Podporou čistoty a estetickými úpravami vnitřních prostor dětského domova vedení zařízení aktivně vytvářelo pozitivní klima. Vlastní pravidla společného soužití jednotlivých rodinných skupin byla nastavena po dohodě s dětmi s ohledem k specifickému složení každé rodinné skupiny. Děti byly nenásilnou formou vedeny k jejich dodržování a respektování.

Případné konflikty byly řešeny převážně ústně. Vedení zařízení v minulosti přijalo účinná opatření ke zlepšení pracovního klimatu, upevnění pracovních kolektivů a zefektivnění týmové spolupráce.

Z celkového počtu 44 pedagogických pracovníků (včetně ředitele zařízení a jeho zástupců) čtyři pedagogičtí pracovníci nespĺňovali podmínku odborné kvalifikace (doplňovali si potřebným studiem). Pedagogický sbor zařízení byl věkově pestrý a vzájemně spolupracující. Ve sledovaném období se pedagogové aktivně podíleli nejen na jejím chodu, ale i na aktivitách mimo školské zařízení. Z rozhovorů s vedením zařízení i s pedagogickými pracovníky vyplynulo, že vztahy a spolupráce mezi pedagogy navzájem i s vedením zařízení jsou velmi dobré.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“) bylo realizováno podle Plánu DVPP, který vycházel z dlouhodobých cílů zařízení, zájmu pedagogů a potřeb dětí a žáků. Zaměřen byl především na současné moderní trendy speciálně pedagogické péče.

Hlavním partnerem zařízení při výchově a vzdělávání dětí a žáků je zřizovatel, který finančně a materiálně zabezpečuje celý provoz. Ve sledovaných letech 2014 – 2015 zařízení hospodařilo s dotací ze státního rozpočtu a s dotací od zřizovatele. Státní dotace (včetně příslušných rozvojových programů) byla čerpána zejména na úhradu mzdových a sociálních nákladů.

Další mimorozpočtové zdroje příjmů tvořily úroky na běžném účtu, příjmy z doplňkové činnosti a finanční sponzorské dary, které byly použity v souladu s hlavní činností. Zařízení bylo poslední tři roky v hlavní činnosti ve ztrátě, kterou nepokryl ani kladný výsledek hospodaření z doplňkové činnosti. Každý rok byl subjektu nařízen odvod z odpisů do rozpočtu zřizovatele, který dříve tvořil 50 %, za rok 2015 to bylo již cca 80 % celkových odpisů. V souvislosti s touto skutečností bylo materiální vybavení školy a dětského domova na hranici životnosti, sloužilo danému účelu, ale bylo značně morálně i fyzicky zastaralé. Postupně, dle omezených finančních možností, probíhala obměna nábytku, učebnic, učebních a didaktických pomůcek, byly prováděny nejnnutnější opravy technického vybavení a dalšího zařízení potřebného k výuce a k provozu zařízení. Materiální podmínky MŠ byly na velmi dobré úrovni. Vybavení tříd hračkami, speciálními a učebními pomůckami, knihami, encyklopediemi, stavebnicemi a různorodým didaktickým, výtvarným a pracovním materiálem bylo z pohledu současných psychohygienických a vzdělávacích požadavků na velmi dobré úrovni a sloužilo k rozvoji všech vzdělávacích oblastí stanovených v ŠVP PV. Celkové uspořádání interiéru tříd vyhovovalo současným trendům a potřebám dětí, k dispozici byly různorodé motivační herní kouty včetně pomůcek k rozvoji funkčních gramotností dětí. Všechny prostory byly čisté a vyzdobené dětskými artefakty. Nábytek ve třídách respektoval ergonomické požadavky.

Ve prospěch rozvoje osobnosti dětí a žáků zařízení spolupracovalo s řadou partnerů (MÚ, KPPP, Policie ČR, OSPOD, ZŠ, SŠ, SOU). Na standardní úrovni probíhala součinnost se tříčlennou školskou radou. Nejdůležitější myšlenkou pro partnerství zařízení s dalšími subjekty byla snaha umožnit dětem a žákům setkávání se s lidmi napříč celou společností, naučit je porozumět okolnímu světu, navazovat nové přátelské kontakty a zabezpečit maximální míru socializace dětí a žáků zařízení. Dlouhodobá spolupráce se SPC zajišťovala nejen dětem z MŠ kvalitní komplexní diagnostiku, depistáž a včasnou speciálně pedagogickou a psychologickou péči, výcvik specifických dovedností.

Výchovné poradenství bylo zabezpečováno kvalifikovanou výchovnou poradkyní, která zároveň plnila i úkoly školního metodika prevence. V rámci oblasti prevence sociálně patologických jevů byl v zařízení každoročně zpracován Minimální preventivní program (dále „MPP“) respektující věk, osobnostní a zdravotní zvláštnosti každého žáka. Cílem MPP je ve škole vytvářet pro žáky bezpečné a klidné prostředí zaměřující se na rozvoj zdravého

životního stylu a podporu sociálních dovedností dětí, žáků. S pojetím MPP, který je nedílnou součástí vzdělávání a výchovy zařízení, byli seznámeni všichni pedagogové, cíle pak uplatňovali ve vyučovacích hodinách a školních volnočasových aktivitách (zájmové kroužky – keramika, sportovní a míčové hry, stolní tenis, vaření a ruční práce). S MPP byla úzce propojena environmetální výchova, jejímž dlouhodobým cílem je budovat u dětí, žáků kladný vztah k přírodě a její ochraně. Pro anonymní dotazy či připomínky slouží ve škole schránka důvěry, která byla dětmi a žáky ve sledovaném období využívána minimálně, svěřovali se raději výchovné poradkyni či psychologce zařízení, která zajišťovala dětem a žákům intervenční i pravidelnou odbornou psychologickou podporu.

Výchovná poradkyně zpracovávala plán výchovného poradce, který i pravidelně vyhodnocovala, zabezpečovala problematiku žáků se SVP. Kromě systematické péče o tyto žáky, vedla i potřebnou dokumentaci, pomáhala vycházejícím žákům a jejich zákonným zástupcům při rozhodování o dalším vzdělávání po ukončení základního vzdělání či pracovním a společenském uplatnění, vše ve spolupráci s ÚP, zástupci středního vzdělávání a školskými poradenskými zařízeními (SPC, KPPP).

Škola poskytovala účinnou vzdělávací, informační a poradenskou podporu dětem, žákům i jejich zákonným zástupcům.

Školní jídelna poskytovala v rámci hmotného zabezpečení stravovací služby dětem mateřské školy (jedno hlavní a dvě doplňková jídla - přesnídávku, oběd a svačinu), žákům a zaměstnancům základní a střední školy oběd a dále v rámci plného přímého zaopatření dětem ubytovaným v dětském domově dvě hlavní jídla (oběd a večeři) a doplňková jídla (snídani, přesnídávku, svačinu a druhou večeři pro děti starší 15 let). O víkendu si děti dle svých možností připravovaly stravu samy ve skupinách s pomocí vychovatelů. Podmínky pro poskytování školního stravování byly nastaveny v souladu s platnými právními předpisy a zpracovány do příslušné dokumentace školní jídelny, která byla vedena průkazně. Strava byla pestrá, střídaly se pokrmy z masa, ryb, luštěnin a zeleniny a školní jídelna plnila průměrnou měsíční spotřebu vybraných druhů potravin. Strávníci měli několikrát v týdnu k obědu možnost výběru ze dvou hlavních jídel, pitný režim byl zajištěn celodenně teplými nebo studenými nápoji. Strávníci byli správně rozděleni do věkových skupin, finanční limity byly stanoveny v rozpětí stanoveném vyhláškou a také byl dodržen rozsah poskytovaných služeb. Zařízení bylo zapojeno do projektu na podporu zdraví s názvem „Ovoce a zelenina do škol“ a do programu „Školní mléko“.

Podmínky vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům mají pro všechny části školské zařízení očekávanou úroveň.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Střední škola, základní škola a školní družina

Zařízení informovalo zákonné zástupce žáků o své vzdělávací nabídce na svých webových stránkách a prostřednictvím spolupracujících školských poradenských zařízení SPC a PPP. Při přijímání žáků k základnímu i střednímu vzdělávání ve sledovaném období škola postupovala v souladu s obecnými zásadami vzdělávání a podle platných zákonných ustanovení. Někteří žáci ZŠ byli vzděláváni dle zpracovaných individuálních vzdělávacích plánů, povolených ředitelem subjektu na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonných zástupců. Rovnost příležitostí ke vzdělávání zabezpečovala škola v souladu se speciálními vzdělávacími potřebami žáků.

Sledovaný vzdělávací proces byl přizpůsobený míře psychického a fyzického rozvoje žáků se zdravotním postižením. Výuka probíhala v některých třídách se sloučenými ročníky.

Pedagožky žáky vhodně a dostatečně motivovaly, kladně hodnotily drobné dílčí úspěchy a tím je povzbuzovaly k další aktivní práci. Organizace výuky sledovaných hodin byla založena především na realizované individualizované výuce vycházející ze speciálně pedagogické diagnostiky a zpracovaných IVP, které jednoznačně vycházely z potřeb a osobnostních předpokladů jednotlivých žáků. Pedagogové školy velmi dobře znali a plně respektovali individualitu svých žáků; citlivě, laskavě a přiměřeně k jejich vzdělávacím potřebám s nimi jednali. Jednotlivé vyučovací předměty vhodně rozvíjely především kognitivní a pracovní schopnosti žáků, smyslové vnímání i slovní zásobu. Žáci s poruchou autistického spektra pracovali ve struktuře místa, času, obsahu. Ve speciální třídě součinnost pedagogického pracovníka a asistentů pedagoga působila přirozeně a pozitivně ovlivňovala klidný průběh výuky. Vybavení tříd odpovídalo výukovým a zdravotním potřebám žáků, taktéž i učebnice či textové i jiné pomůcky byly vhodně volené a odpovídaly věku i zdravotnímu postižení žáků. Příjemné až rodinné klima ve sledovaných hodinách bylo založené na respektování pravidel a přirozené autoritě pedagogů.

Činnost ŠD byla realizována s ohledem na přípravu žáků do výuky a na volnočasové aktivity. ŠD v rámci svých zájmových aktivit organizovala sportovní a kulturní akce, besedy, přednášky a exkurze. Nabízené aktivity rozvíjely zájmy, znalosti a tvořivé schopnosti žáků, podporovaly rozvoj jejich klíčových kompetencí zejména sociálních a interpersonálních. Při výběru nabízených zájmových aktivit byl dodržen požadavek dobrovolnosti. Každodenní spolupráce ŠD se školou byla oboustranně přínosná.

Mateřská škola

Organizace a průběh sledovaného předškolního vzdělávání umožňovaly vzdělávání dětí v souladu s jejich vzdělávacími předpoklady a potřebami, naplňovaly požadavek rovných příležitostí a nabízely adekvátní podporu v rámci vzdělávání všem dětem bez ohledu na jejich individuální rozdíly, s cílem maximálně rozvinout jejich vzdělávací potenciál s ohledem na jejich schopnosti a možnosti. Stěžejní metodou byl individuální přístup k potřebám každého dítěte, který vycházel ze vzdělávacích plánů nebo IVP jednotlivých dětí.

Sledovaný průběh vzdělávání dětí v MŠ byl uskutečňován s respektem ke specifickým zvláštěm jednotlivých dětí a věku dané skupiny ve třídách. Pedagogický styl, metody a formy práce napomáhaly rozvoji osobnosti dětí, které byly vhodně motivovány k využívání různých vzdělávacích a zájmových aktivit souvisejících s aktuálním tématem. Nabídka činností byla přiměřeně diferencovaná vzhledem k různým věkovým skupinám. Vzdělávání vycházelo z prožitkového učení, učitelky rozvíjely logické myšlení dětí, jejich vzájemnou komunikaci, vytvářely dostatečný prostor pro praktické činnosti. Ve sledovaných spontánních i řízených činnostech byly přirozeně rozvíjeny prosociální dovednosti dětí, byly vytvářeny základy postojů a pozitivních vztahů mezi vrstevníky. Důslednost byla zřejmá také v oblasti hygienických a společenských návyků, účinně a s velmi dobrými výsledky byla podporována samostatnost a sebeobsluha dětí. Pečlivost při postupném vytváření a upevňování pravidel soužití ve třídě měla kladný dopad na sebekázeň dětí, projevy ohleduplnosti a vytváření pocitu sounáležitosti. Z chování dětí bylo zřejmé, že jsou v prostředí MŠ a třídy spokojené. Sledované vzdělávání bylo v souladu s cíli uvedenými v ŠVP PV. Těžké náročné práce pedagogických pracovníků ve třídách spočívalo v každodenním komplexním speciálně pedagogickém působení na tělesný a duševní vývoj dětí s respektováním jejich individuálních potřeb.

Dětský domov

Průběh přímé pedagogické činnosti v jednotlivých rodinných skupinách byl v rámci hospitační činnosti sledován v odpoledních a podvečerních hodinách. Z dobré znalosti dětí, jejich možností, zájmů a cílů vycházely konkrétní aktivity dané Týdenními plány výchovně vzdělávací činnosti s ohledem k duševním a fyzickým schopnostem dětí a dennímu režimu. Přirozenému prostředí pro vzájemnou komunikaci přispívala i skladba jednotlivých rodinných skupin, které byly tvořeny dětmi různého věku a pohlaví. Při jednotlivých činnostech byla dětem dána možnost vyjadřovat své pocity. V rámci přípravy na vyučování vychovatelé pomáhali dětem v plnění zadaných domácích úkolů a procvičování učiva. Při samostatném řešení problémové úlohy vychovatelé podporovali a povzbuzovali děti pochvalou. Potřebný čas a prostor byl v průběhu aktivity věnován každému dítěti. Vychovatelé využívali různé formy činností – individuální práci, práci v malých skupinkách, spolupráci s vychovatelem. Aktivity podporující kladení otázek, objevování a tvořivost byly dětmi pozitivně přijímány. Projevy nekázně či nesoustředěnosti pedagogové ihned přijatelnou formou v rámci nastavených pravidel řešili. Mezilidské vztahy mezi dětmi navzájem a mezi dětmi a pedagogy se jevíly jako přátelské. Kontakt dětí mezi různými rodinnými skupinami byl podporován a děti ho vyhledávaly a využívaly. Sociální vztahy v rámci celé komunity byly rozvíjeny a udržovány v rámci společných sportovních či kulturních akcí zařízení. S přihlédnutím k individuálním zvláštnostem dosahovaly děti v pracovních kompetencích dobré úrovně. Zlepšování finanční gramotnosti napomáhalo u většiny dětí samostatné hospodaření s vlastními finančními prostředky, poznat hodnotu peněz a hospodařit s nimi se děti učily s prostředky získanými formou kapesného, darů či brigád.

Pedagogové dětského domova účelně využívali informace získané z anamnéz dětí, negativa z jejich minulosti se pedagogové individuálními přístupy snažili eliminovat a potlačovat. Pozitivní přístup k zařízení a jejich zaměstnancům a celkovou spokojenost vyjádřila v rozhovorech se školními inspektory většina oslovených dětí. Uvedly také, že mají možnost vyjadřovat se ke svému hodnocení nebo k záležitostem, které se jich týkaly. V přijímání návštěv a vycházek byly omezovány výhradně na základě uloženého opatření ve výchově.

Ředitel zařízení dodržoval všechny zákonné podmínky při přijímání i umístování dětí do jednotlivých rodinných skupin. Ve vstupních prostorách zařízení byly na nástěnkách dostupné veškeré požadované informace. Pedagogové systematicky sledovali a zaznamenávali vývoj, procesy výchovy a vzdělávání a vzdělávací výsledky každého dítěte a pravidelně poskytovali dětem zpětnou vazbu. Při realizaci výchovně vzdělávacích aktivit zařízení vhodnou úpravou vzdělávání přijímalo účelná opatření u dětí se zanedbanou školní docházkou a zohledňovalo individuální výchovně a vzdělávací potřeby dětí, typ a míru jejich postižení nebo znevýhodnění. Pedagogové přistupovali ke každému dítěti s důvěrou v jeho resocializaci i rozvoj jeho osobnosti.

Průběh vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům má pro všechny části školského zařízení očekávanou úroveň.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Střední škola, základní škola a školní družina

Z předložené osobní dokumentace žáků ZŠ bylo zjištěno, že žáci byli zařazeni na základě doporučení školského poradenského zařízení s předchozím písemným souhlasem zákonného zástupce do odpovídajících vzdělávacích programů. Úspěšnost žáků při vzdělávání a opodstatněnost zařazení do příslušného vzdělávacího programu včetně adaptace žáků po nástupu do školy byla vyučujícími sledována a vyhodnocována.

Při hodnocení výsledků vzdělávání žáků škola vycházela z míry dosažení očekávaných výstupů a klíčových kompetencí, při průběžném hodnocení škola kladla důraz na individuální přístup a hodnocení pokroku každého žáka.

Škola evidovala a analyzovala výsledky vzdělávání vlastními interními nástroji. Celková strategie školy v hodnocení je založena na prevenci školního neúspěchu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Na pravidelných pedagogických radách byly výsledky vzdělávání žáků analyzovány a opatřením k nápravě zjištěných nedostatků byla ze strany pedagogických pracovníků věnována náležitá pozornost.

Další uplatnění svých absolventů ve škole sledovala především výchovná poradkyně, a to prostřednictvím informací z jiných škol a od samotných absolventů.

Nabízené aktivity ŠD rozvíjely zájmy, znalosti a tvořivé schopnosti žáků, podporovaly rozvoj jejich klíčových kompetencí zejména sociálních a interpersonálních. Při výběru nabízených zájmových aktivit byl dodržen požadavek dobrovolnosti. Každodenní spolupráce ŠD se školou byla oboustranně přínosná.

Mateřská škola

Škola sledovala rozvoj osobnosti dětí, zaznamenávala jejich individuální pokroky ve všech oblastech předškolního vzdělávání. O obsahu a výsledcích vzdělávání byli rodiče průběžně a podrobně informováni prostřednictvím nástěnek, třídních schůzek, při společných setkáních a formou osobních konzultací. Naplňování cílů a dosažených výsledků předškolního vzdělávání bylo průkazně vyhodnocováno v týdenních třídních plánech dle pravidel nastavených v ŠVP PV. Z přímého sledování vzdělávání dětí lze konstatovat, že znalosti, schopnosti a dovednosti dětí byly na očekávané úrovni, sledovaná dosažená úroveň dětí odpovídala stanoveným cílům předškolního vzdělávání i jejich osobnostním předpokladům. Škola v rámci počátečního vzdělávání vytvářela základy k dalšímu vzdělávání, podporovala rozvoj dětí a prokazatelně vytvářela klíčové kompetence, nezbytné pro jejich uplatnění v dalším životě.

Dětský domov

Výsledky výchovy a vzdělávání dětí pedagogičtí pracovníci školského zařízení pravidelně hodnotili, zabývali se jimi, a tím účinně podporovali rozvoj osobnosti dětí. Nastavení vhodného a účelného výchovného a vzdělávacího působení na děti bylo zajištěno osobním předáváním informací o konkrétních výsledcích výchovy a vzdělávání dětí každodenním pracovním kontaktem pedagogů. Česká školní inspekce (dále „ČŠI“) doporučuje vedení zařízení zvážit využití komplexního elektronického informačního systému včetně elektronické evidence pro dětský domov.

Činnost v rodinných skupinách byla vyhodnocována dle aktuální potřeby, s návazností na vzájemné vztahy dětí, výsledky ve škole, přístup k plnění povinností v DD. K aktuální situaci či problému se děti mohly vyjádřit nebo sdělit své připomínky, náměty, dotazy nebo přání. Pedagogičtí pracovníci DD dávali dětem příležitost napravit v následujícím období to, co se jim nepovedlo, případně dokončit úkoly, které nestihly. Školské zařízení se zabývalo a pravidelně vyhodnocovalo úteků dětí ze zařízení, jejich počet byl nízký a měl setrvalý stav. Významnou část těchto úteků tvořily pozdní návraty či „nenávraty“ dětí z vycházek či dovolenek.

Hodnocení chování dětí probíhalo v rodinných skupinách neformálně každý den ve večerních hodinách. Pro naplnění dlouhodobějších cílů dětí vychovatelé společně hledali příčiny případných individuálních i kolektivních neúspěchů a navrhovali možná řešení. Česká školní inspekce doporučuje vedení zvážit širší využívání pozitivních opatření ve výchově v rámci platné legislativy.

Naplnování kompetencí a individuálních cílů u jednotlivých dětí bylo posuzováno v Hodnotících zprávách plánu rozvoje osobnosti dítěte, které byly zpracovávány dvakrát ročně kmenovými vychovateli.

Celkové hodnocení výsledků výchovy a vzdělávání i veškeré činnosti školského zařízení bylo prováděno na jednání pedagogické rady. Nastavený hodnoticí systém byl funkční, pro děti rodinných skupin byl jasně definován, děti se v něm orientovaly. Pedagogičtí pracovníci DD uplatňovali při hodnocení dětí neformální verbální hodnocení. Problémy jednotlivců byly řešeny v rámci individuálních rozhovorů s dětmi a s individuálním přístupem pedagogů k jednotlivým dětem.

Supervizi, jako prostředek pro reflexi vlastní práce a vztahů, školské zařízení v době inspekční činnosti nepoužívalo. Jako další příležitost zařízení v příštím období vidí ČŠI v začlenění tohoto instrumentu mezi prostředky zjišťování vlastní kvality poskytovaného vzdělávání.

Partnerské vztahy se zřizovatelem, místními organizacemi, školami, dalšími školskými zařízeními a školskými poradenskými zařízeními přispívaly ke zvyšování kvality vzdělávání a rozvoji osobnosti dětí. Děti dětského domova prezentovaly své výrobky a aktivity při mnoha kulturních akcích v regionu. Rozvoj a udržování dobrých vztahů s obdobnými školskými zařízeními byly pro DD přínosné z hlediska společné výměny zkušeností při řešení vzdělávacích problémů dětí.

Školské zařízení neprovádí katamnestické šetření. Osobní návštěvou části bývalých dětí v DD získávalo školské zařízení důležité informace o jejich úspěšném či neúspěšném zapojení do občanského a rodinného života.

Umísťování dětí do pěstounské péče ředitel zařízení podporoval a vyhledával, ve sledovaném období se to řediteli nedařilo. Úsilí zařízení o navrácení dítěte do původního rodinného prostředí nebo snaha o udržování kontaktů s rodinou, využívání hostitelské péče věnovalo zařízení odpovídající pozornost.

Pro úzkou spolupráci se zákonnými zástupci dětí vytvářelo školské zařízení dobré podmínky. Vedení zařízení informovalo rodiče o okolnostech podstatných pro život dítěte. O rozvoji dětí, jejich chování a výsledcích ve vzdělávání DD pravidelně informoval osoby odpovědné za výchovu. Tyto osoby mají možnost radit se se zaměstnanci zařízení o okolnostech výchovy jejich dětí. Případné podněty byly řešeny nebo byly předávány k dalšímu šetření kompetentním orgánům. Přístup školského zařízení vůči zákonným zástupcům byl vstřícný a otevřený a spolupráce s nimi byla v této oblasti v rámci možností funkční.

Děti si v průběhu svého pobytu v zařízení osvojovaly potřebné znalosti a praktické dovednosti ze všech oblastí života. V odloučeném pracovišti ve Štítech je zřízen ve spolupráci s nadací Malý Noe startovací byt, který je prioritně určen dětem, které v následujících dvou letech opustí dětský domov, je jim poskytována rodinná terapie, nácvik rodičovských a dalších dovedností pro výchovu a péči v rodině. Hlavní cíl připravit děti na samostatný život se v mnoha případech dařilo plnit.

Výsledky vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům mají pro všechny části školského zařízení očekávanou úroveň.

Závěry

Zásadní klady

- Velmi dobré vztahy a spolupráce mezi pedagogy navzájem i s vedením zařízení
- Zapojení organizace do grantů, projektů
- Spolupráce se SPC a KPPP
- Široké spektrum využívání služeb školního psychologa

Slabé stránky

- Zastaralé materiální vybavení dětského domova a části školy

Návrhy na zlepšení (udržení) stavu

- Zvážit využití supervize jako prostředku pro reflexi vlastní práce a vztahů
- Zvážit širší využívání pozitivních opatření ve výchově v rámci platné legislativy
- Zvážit využití komplexního elektronického informačního systému včetně elektronické evidence pro dětský domov

Hodnocení vývoje

- Během funkčního období současného ředitele dochází v zařízení k postupnému posilování silných stránek organizace. Dosažené změny přispívají k optimalizaci pedagogických, materiálních a provozních podmínek v zařízení a ke kvalitativnímu posunu ve prospěch dětí a žáků.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina (úplné znění) příspěvkové organizace Olomouckého kraje (Střední škola, Základní škola, Mateřská škola a Dětský domov Zábřeh), čj. KUOK 94149/2014, ze dne 15. října 2014
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, ze dne 27. března 2015
3. Potvrzení ve funkci ředitele na dobu určitou, tj. od 1. srpna 2013 do 31. července 2019, čj. KUOK/32814/13/OŠMT-OS/847, ze dne 15. dubna 2013
4. Organizační řád dětského domova, ze dne 1. září 2015
5. Vnitřní řád, ze dne 1. září 2014
6. Školní vzdělávací program DD „Co se v mládí naučíš, v dospělosti jak když najdeš...“, ze dne 1. září 2015
7. Minimální preventivní program dětského domova na školní rok 2015/2016, bez data vydání
8. Plán environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty 2015/2016, ze dne 1. září 2015
9. Roční plán výchovně vzdělávací činnosti na školní rok 2015/2016, bez data vydání
10. Výkaz Z 14-01 o zařízení pro výkon ústavní - ochranné výchovy podle stavu k 31. říjnu 2015 ze dne 11. listopadu 2015
11. Stanovení rozsahu přímé pedagogické práce pracovníků DD pro školní rok 2015/2016, ze dne 1. září 2015
12. Kapesné dětí kalendářní rok 2015 a 2016 ke dni inspekční činnosti včetně podpisů dětí
13. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, ze dne 3. září 2012

14. Plán kontrol a hospitací pro školní rok 2015/2016, bez data vydání (záznamy z realizovaných kontrol a hospitací)
15. Zápisy z komunit dětského domova ve školním roce 2015/2016
16. Seznámení dětí se školním vzdělávacím programem DD, Vnitřní řádem ve školním roce 2015/2016 včetně podpisu dětí
17. Zápisy z pedagogických rad dětského domova ve školním roce 2015/2016
18. Výroční zprávy o činnosti Střední škola, Základní škola, Mateřská škola a Dětský domov Zábřeh za školní roky 2013/2014, 2014/2015
19. Seznam zaměstnanců k termínu inspekční činnosti včetně osobních čísel
20. Personální dokumentace – doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání všech pracovníků a další doklady o psychické způsobilosti a bezúhonnosti vedené k datu inspekce
21. „Došlá pošta dětí“, „Korespondence dětí DD“ (Podací deník), vedený od 8. září 2009
22. Kniha úředních návštěv, vedená od 18. února 2009
23. Kniha ostatních návštěv, vedená od 7. září 2009
24. Kniha denní evidence pro 1. – 5. rodinnou skupinu včetně týdenních programů výchovně vzdělávací činnosti
25. Rozpis služeb vychovatelů, asistentů pedagoga na školní rok 2015/2016
26. Školní matrika vedená v elektronické podobě k datu inspekční činnosti
27. Školní řád Č.j. 873/2016
28. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání (ŠVP ZV) platný od 1. září 2014
29. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání – příloha upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením (ŠVP ZV LMP) platný od 1. září 2014
30. Školní vzdělávací program pro obor vzdělání základní škola speciální (ŠVP ZŠS) platný od 1. září 2014
31. Školní vzdělávací program „Šance pro každého“ pro obor vzdělání praktická škola jednoletá platný od 1. září 2015
32. Záznamy z jednání pedagogické rady ve sledovaném období k datu inspekční činnosti
33. Třídní knihy školní rok 2013/2014, 2014/2015, 2015/2016 k datu inspekční činnosti
34. Minimální preventivní program pro školní rok 2013/2014, 2014/2015, 2015/2016 k šikaně včetně Krizového programu proti šikaně
35. Hodnocení minimálního preventivního programu za školní rok 2013/2014, 2014/2015
36. Třídní výkazy školní rok 2013/2014, 2014/2015, 2015/2016 k datu inspekční činnosti
37. Spisová dokumentace žáků se SVP k datu inspekční činnosti
38. Individuální vzdělávací plány (IVP) k datu inspekční činnosti
39. Plán výchovného poradce pro školní rok 2013/2014, 2014/2015, 2015/2016
40. Hodnocení plánu výchovného poradce za školní rok 2013/2014, 2014/2015
41. Zápisy z jednání školské rady k datu inspekční činnosti
42. Plán kontrol a hospitací školní rok 2015/2016 (zástupce ředitele)
43. Kontrolní a hospitační záznamy školní rok 2013/2014, 2014/2015, 2015/2016 k datu inspekční činnosti (zástupce ředitele)
44. Program dlouhodobé koncepce školy
45. Vyhodnocení naplňování dlouhodobé koncepce školy ve školním roce 2013/2014, 2014/2015
46. Plán spolupráce základní školy a mateřské školy platný k datu inspekce
47. Plán pedagogických porad platný k datu inspekce

48. Záznamy z jednání provozní porady 2013/2014, 2014/2015, 2015/2016 k datu inspekce 15. září 2015 seznámení se ŠŘ a ŠVP PV
49. Hodnocení výchovně vzdělávací práce 1. a 2. třídy MŠ – školní rok 2013/2014, 2014/2015
50. Plán kontrolní činnosti na školní rok 2013/2014, 2014/2015, 2015/2016
51. Hospitační zápisy vedoucí učitelky MŠ za školní rok 2013/2014, 2014/2015, 2015/2016 k datu inspekce
52. Třídní knihy za školní rok 2013/2014, 2014/2015, 2015/2016 k datu inspekce
53. Přehled docházky dětí do mateřské školy 1. a 2. třídy za školní rok 2013/2014, 2014/2015, 2015/2016 k datu inspekce
54. Zápisy z jednání třídních schůzek za školní rok 2013/2014, 2014/2015, 2015/2016 k datu inspekce 7. října 2015 projednání ŠVP PV a ŠŘ
55. Zápisy z jednání pedagogické rady za školní rok 2013/2014, 2014/2015, 2015/2016 k datu inspekce
56. Školní vzdělávací program školy pro předškolní vzdělávání s motivačním názvem „Školka plná pohody- pojd' si se mnou hrát“ platnost dokumentu od 21. října 2013
57. Třídní vzdělávací program 1. a 2. třídy za školní rok 2014/2015, 2015/2016 k datu inspekce platný k datu inspekce
58. Školní řád ze dne 28. srpna 2014 s platností od 1. října 2014
59. Školní matrika (evidence dětí) k datu inspekce
60. Kritéria přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání ze dne 1. dubna 2014 platná k datu inspekce
61. Spisy o přijetí dětí k předškolnímu vzdělávání za školní roky 2014/2015, 2015/2016
62. Poznámky o rozvoji a učení dítěte- Individuální záznamy o dětech zpracované učitelkami ve školním roce 2013/2014 2014/2015, 2015/2016 k datu inspekce
63. Provozní řád Mateřské školy ze dne 1. října 2014
64. Organizace přímé vzdělávací činnosti 2015/2016 pedagogických pracovníků
65. Organizace školního roku 2015/2016 – uzavření MŠ, Pedagogické rady, třídní schůzky, hospitace
66. Bezpečnostní opatření dětí platné k datu inspekce
67. Analýza a prevence rizik platná k datu inspekce
68. Bezpečnostní opatření při pobytu dětí v mateřské škole platná k datu inspekce
69. Pravidla pro saunování dětí platná k datu inspekce
70. Traumatologický plán platný k datu inspekce
71. Kniha školních úrazů pro školní rok 2015/2016 platná k datu inspekce
72. Provozní řád učebny školní družiny ze dne 1. září 2015
73. Celoroční plán činnosti školní družiny na školní rok 2015/2016
74. Rozvrh hodin na školní rok 2015/2016 platný k datu inspekce
75. Školní vzdělávací program školní družiny platný od 1. září 2015
76. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení vedeného MŠMT ze dne 4. dubna 2016 (školní jídelna)
77. Výkaz Z 17-01 o činnosti zařízení školního stravování podle stavu k 31. říjnu 2015 (školní jídelna)
78. Seznam strážníků a přihlášky ke stravování ve školním roce 2015/2016
79. Celkový počet strážníků zapsaných pro školní rok 2015/2016
80. Vnitřní řád školní jídelny ze dne 1. září 2015
81. Kalkulace stravného podle skupiny strážníků ze dne 1. září 2015
82. Účtování stravování ve školní jídelně za měsíce září 2015 – březen 2016
83. Výdejky potravin za období září 2015 - únor 2016
84. Jídelní lístky za období září 2015 - únor 2016

85. Spotřební koše za období září 2015 - únor 2016
86. Bilance příjmů a nákladů za měsíce září 2015 – březen 2016
87. Kupní smlouva „Ovoce a zelenina do škol“ ze dne 1. září 2014 (MK Fruit s.r.o.)
88. Prováděcí ustanovení pro Smlouvu o spolupráci mezi Mlékárnou Hlinsko, a.s. a ZŠ a DD Zábřeh ze dne 11. června 2013
89. Výpis z živnostenského rejstříku čj. 2010/2499/ŽÚ-MUZB vydaný Městským úřadem Zábřeh (hostinská činnost)
90. Smlouva o zajištění školního stravování žáků, studentů a závodního stravování pracovníků školy (Vyšší odborná škola a Střední škola automobilní) ze dne 2. ledna 2009
91. Dodatek č. 1 ke Smlouvě o zajištění školního stravování žáků, studentů a závodního stravování pracovníků školy (Vyšší odborná škola a Střední škola automobilní) ze dne 19. dubna 2013 (navýšení finančního normativu)
92. Účetní závěrka k 31. prosinci 2014 a 2015
93. Hlavní účetní kniha rok 2015
94. Finanční vypořádání dotací poskytnutých v roce 2014 a 2015 s výjimkou dotací na projekty spolufinancované z rozpočtu Evropské unie a z prostředků finančních mechanismů
95. Závazné ukazatele rozpočtu pro rok 2014 a 2015
96. Finanční a věcné dary k 31. prosinci 2014 a 2015
97. Sestavy nákladových účtů učební pomůcky, školení a vzdělávání, DVVP, ICT za rok 2015
98. Kniha školních úrazů školní rok 2015/2016
99. Požární kniha zavedená dne 1. března 1988
100. Kontrola spalinové cesty ze dne 15. června 2015
101. Kontrola hasicích přístrojů ze dne 25. září 2015
102. Záznam o odborné přípravě zaměstnanců zařazených do preventivní požární hlídky včetně osnovy odborné přípravy a prezenční listiny ze dne 14. května 2014
103. Záznam z opakovaného školení zaměstnanců z BOZP a PO, které bylo provedeno dle tematického plánu a časového rozvrhu včetně osnovy a prezenční listiny ze dne 14. května 2014
104. Směrnice č. 1/2015-BOZP Pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci s platností od 2. února 2015
105. Směrnice č. 6/2015-BOZP Poučení žáků SŠ, ZŠ a DD s platností od 2. února 2015
106. Směrnice č. 7/2015-BOZP Poučení dětí MŠ s platností od 2. února 2015
107. Směrnice č. 1/2015-KR Ochrana osob za mimořádných situací s platností od 2. února 2015
108. Směrnice č. 2/2015-KR Plán opatření a činností při vzniku krizové situace s platností od 2. února 2015
109. Směrnice č. 3/2015-PO Tematický plán a časový rozsah školení požární ochrany, odborné přípravy preventistů PO a preventivních požárních hlídek s platností od 2. února 2015
110. Traumatologický plán Zásady první pomoci a vzájemné pomoci
111. Zpráva o revizi elektrického zařízení – pravidelná ze dne 21. září 2015 – 3x
112. Zpráva o revizi hromosvodů – pravidelná ze dne 4. května 2011
113. Protokol o odborné technické kontrole č. 455/2015 (tělovýchovné nářadí) ze dne 4. května 2015
114. Příkaz ředitele k provedení roční prověrky bezpečnosti práce a požární ochrany jak ukládá § 108, Odst. 5 zákoníku práce ze dne 26. května 2015

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Olomoucký inspektorát, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.m@csicr.cz s připojením elektronického podpisu/na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

| | |
|--|---------------------------|
| Mgr. Pavel Schönwälder, školní inspektor | Pavel Schönwälder v. r. |
| Mgr. Soňa Bergerová, školní inspektorka | Soňa Bergerová v. r. |
| Bc. Lea Bod'ová, školní inspektorka | Lea Bod'ová v. r. |
| Ing. Marcela Matušincová, kontrolní pracovnice | Marcela Matušincová v. r. |

Ve Zlíně dne 29. dubna 2016

Datum a podpis ředitele školy/školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

| | |
|---|----------------------|
| Mgr. Radomír Pavlík, ředitel školského zařízení | Radomír Pavlík v. r. |
|---|----------------------|

V Zábřehu dne 16. května 2016

Připomínky ředitele školského zařízení

Připomínky nebyly podány.